

13 maart 2017

Law Alert

Corporate & Commercial

Tweedegraads bestuurder ook aansprakelijk op grond van onrechtmatige daad

Hoge Raad: arrest 17 februari 2017
(ECLI:NL:HR:2017:275)

De Hoge Raad geeft in haar arrest van 17 februari 2017 (ECLI:NL:HR:2017:275) duidelijkheid over de toepasselijkheid van art. 2:11 BW in het geval een rechtspersoon-bestuurder aansprakelijk wordt gesteld op grond van onrechtmatige daad. Op grond van art. 2:11 BW rust de aansprakelijkheid van een rechtspersoon-bestuurder tevens hoofdelijk op een ieder die ten tijde van het ontstaan van de aansprakelijkheid van die rechtspersoon-bestuurder daarvan bestuurder is. Dit werkt door tot het moment dat men uitkomt bij een persoon van vlees en bloed (de 'uiteindelijke bestuurder').

Het was reeds bekend dat art. 2:11 BW van toepassing is in het geval van aansprakelijkheid van de bestuurder op grond van art. 2:9 BW en art. 2:138/248 BW. De Hoge Raad stelt nu onomwonden vast dat art. 2:11 BW van toepassing is op alle gevallen waarin een rechtspersoon-bestuurder aansprakelijk is op grond van de wet. In deze casus ging het om aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad maar deze rechtsregel zal ook van toepassing zijn bij aansprakelijkheid van bestuurders in geval van een met de wet strijdige dividenduitkering.

Ratio

In zijn arrest overweegt de Hoge Raad dat de ratio van art. 2:11 BW is om te voorkomen dat een natuurlijk persoon (de uiteindelijke bestuurder) zich achter de rechtspersoonlijkheid van een rechtspersoon-bestuurder kan verschuilen wanneer schuldeisers door slecht of onbehoorlijk bestuur worden benadeeld. De verhaalsaansprakelijkheid van een rechtspersoon-bestuurder is immers in beginsel beperkt tot het (mogelijk geringe) vermogen van die rechtspersoon.

Toepasselijkheid

Noch uit de tekst, noch uit de ratio van art. 2:11 BW volgt dat de toepasselijkheid van art. 2:11 BW beperkt is tot bepaalde wettelijke grondslagen van bestuurdersaansprakelijkheid. Art. 2:11 BW is volgens de Hoge Raad dan ook van toepassing in alle gevallen waarin een rechtspersoon-bestuurder aansprakelijk is op grond van de wet. Daaronder valt ook de aansprakelijkheid van een rechtspersoon-bestuurder op grond van onrechtmatig handelen (art. 6:162 BW) of als gevolg van een met de wet strijdige dividenduitkering (art. 2:216 BW). Deze aansprakelijkheid rust dan hoofdelijk op iedere uiteindelijke bestuurder. Dit betekent dat voor de vestiging van aansprakelijkheid van een bestuurder van een rechtspersoon-bestuurder niet de aanvullende eis geldt dat de schuldeiser stelt, en zo nodig bewijst, dat ook die bestuurder persoonlijk een ernstig verwijt kan worden gemaakt.

Disculpatie

Uit de aard van de bestuurdersaansprakelijkheid op grond van art. 6:162 BW volgt volgens de Hoge Raad echter wel dat als een rechtspersoon-bestuurder op die grond aansprakelijk is, de bestuurder van die rechtspersoon-bestuurder aansprakelijkheid door middel van art. 2:11 BW (alsnog) kan voorkomen. Hij dient dan te stellen, en zo nodig te bewijzen, dat hem persoonlijk geen ernstig verwijt kan worden gemaakt van de gedragingen waarop de aansprakelijkheid van de rechtspersoon-bestuurder is gebaseerd.

Uitzondering

Het is in beginsel niet mogelijk om door te grijpen naar de uiteindelijke natuurlijke persoon indien sprake is van een buitenlandse rechtspersoon-bestuurder. Op grond van een eerdere uitspraak van de Hoge Raad is art. 2:11 BW namelijk niet van toepassing op buitenlandse rechtspersonen. Door gebruik te maken van een buitenlandse rechtspersoon kan de kans op aansprakelijkheid van de achterliggende bestuurders dan ook worden verkleind. Het is de vraag of dit gewenst is.

Contactpersonen:

Robin de Wit
Advocaat HVG Law
T: +31 (0)88-407 0449
E: robin.de.wit@hvglaw.nl

HVG Law

Over HVG Law

HVG Law LLP (HVG Law) is een toonaangevend advocaten- en notarissenkantoor met hoogwaardige juridische dienstverlening. Onze advocaten en (kandidaat-)notarissen zijn actief op alle rechtsgebieden die voor het bedrijfsleven, aandeelhouders en overheden relevant zijn. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Brussel en New York zijn wij in staat u passende oplossingen te bieden voor al uw juridische vraagstukken. In Nederland heeft HVG Law LLP een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP en maakt onderdeel uit van het global EY Law netwerk.

hvglaw.nl

HVG Law LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335658 en is geregistreerd bij het Nederlandse handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24433164.

© 2017 HVG Law LLP

Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie aanvaardt HVG Law geen aansprakelijkheid, evenmin kunnen aan de inhoud van deze publicatie rechten worden ontleend.